

AUKŠTAITIS

LS Utenos rajono tarybos leidinys. Laikraštis ne tik aukštaitiams.

1994 m. vasario 16 d. Nr. 1 (37)

K. MIKULENO pieš.

Lankščioji Konstitucija

SUKANKA PIRMIEJI ALGIRDO BRAZAUSKO PREZIDENTAVIMO METAI

Sausio mėnesį Prezidentas atmetė Lietuvos Respublikos pareigūnų ir tarnautojų turto ir pajamų deklaravimo laikinąjį įstatymą, motyvuodamas tuo, kad jis prieštarauja Konstitucijai. Kodėl šis įstatymas nepasirašytas?

Atsakymą galima rasti, perskaicius V. Vasiliausko straipsnį „Amžinas nomenklatūros pavasaris“, išspausdintą „Lietuvos aidą“ 9 numeryje.

Matyti, kad Prezidentas ir jo aplinkiniai nori kaip nors „pritempti“ Lietuvos Respublikos Konstituciją „lygesniems“ prieš įstatymą — korumpuotiems valdininkams, nes jie visaip stengiasi, skuba savo neteisėtai įsigytą turtą kaip nors sutvarkyti gyvinių ar kitų asmenų vardu. Puvėlčiui privatizuoti „saviems“ ir įžvalgiai nuslėpti nuo visuomenės akių.

To pavyzdys ir pats Prezidentas. Per neteisėtai įsigytus turklus jis neduoda ramybės ir savo senam devyniasdešimtmečiui tėvui.

Šis senukas, gyvenantis

Kaišiadoryse, Jo Ekselencijos rašytame prašyme išnuomoti žemės Svenčionių rajone, nurodo, kad „pasiruošęs ūkininkauti“ (blokadose laikais sūnų Algirdo ir Gerardo pastatytose Kėviškės ir Purvėnų kaimų sodybose). Esą jos priklauso jam.

Zinoma, žemę senukas gavo, nors pagal Lietuvos žemės ūkio reformos įstatymą jam žemės sklypas, kaip Svenčionių rajone neprisiregistravusiam, galėtų būti paskirtas tik ilgai palaukus. Koks stebėtinai tos giminės darbštumas!

Vytautas BRAUKYLA

SIGNATARAS, LIETUVOS TARYBOS PIRMININKAS:

„Kiekvienoje tautoje, kiekviename krašte yra žmonių, kurių sąmoneje glūdi visuotinės dorovės sąvoka. Jie skelbia tuos pačius dėsnius žmogui, šeimai, draugijai ir tautai.

Dar senovės galvočiai buvo įsitikinę, kad politiškas auklėjimas turi būti vedamas ta pačia linkme, kaip ir asmens auklėjimas. Vadinasi, politika turi būti doringa. Imama bodėtis tautiškumui ir jį kal-

tinti taikos ardymu, norima jam priešpatastyti internacionalizmą. Bet tai klaidinga: kiekviena idėja pasireiškia tautoje, o ne už jos. Taip mes galime kalbėti apie dorą ir nedorą ugdymą, apie tikrą tautiškumą ir apie egoistišką, vien sau taikomą, smurtu globojamą, šovinizmu vadinamą. Vadinasi, žmoniškumo reikia ieškoti tautiškume, o ne išgalvotame internacionalizme“.

(Antano Smetonos pasakymai prieš šešiasdešimt metų, bet aktualu ir šiandien)

„Truputį palaukit“

Šių metų vasario 3 dieną Utenoje lankėsi valstybės kultūros ir švietimo aukštieji vadovai: Seimo Kultūros ir švietimo komiteto pirmininkas B. Genzelis, švietimo ir kultūros ministras D. Trinkūnas ir užsienio reikalų ministras P. Gylys.

Jie susitiko su Utenos inteligentija muzikos mokyklos salėje. Po trumpo koncerto svečiai kalbėjo apie švietimo ir kultūros padėtį valstybėje. Daugiausiai šnekėti teko kultūros ir švietimo ministrui D. Trinkūnui. Pastarasis guodėsi dėl varganos Lietuvos inteligentų padėties, bet džiaugėsi kultūros ir švietimo būkle Utenoje: „Džiugu, kad niekas neparduota, visos kultūros ir švietimo įstaigos dirba, sėk-

mingai atestuojami mokytojai“.

Svečiai atsakė į gausius susirinkusių klausimus. Juos stebino, kad mokytojai bijo dešiniųjų švietimo įstaigų vadovų, įskaitant ir dešiniuosius švietimo ir kultūros skyriuose. Visi kalbėjusieji minėjo mažus mokytojų ir kultūros darbuotojų atlyginimus. Atsakymuose nebuvo priešrinkiminių pažadų, o tik linkėjimai: „Truputį palaukite“. Sėdėjusieji salėje mintyse svarstė, o kiek gi kentėti reikės?

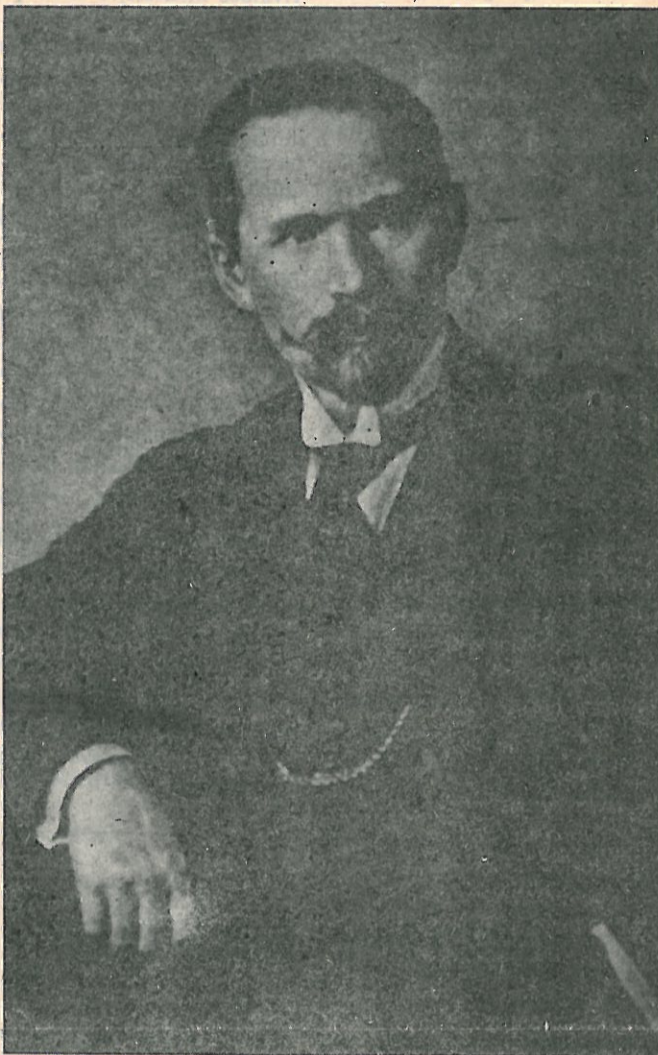
Laimis KIRILAUSKAS

P. S. Utenos tautininkai galvoja, kad švietimo įstaigose, o juo labiau švietimo skyriuose, dešiniųjų pažiūrų žmonių nėra daug.

Kas formuoja uteniškių nuomonę?

Sovietiniais laikais buvo viskas aišku. Teisinga nuomonė apie gyvenimo realybę vienose komunistų rankose. Spauda, radijas, televizija griežtoje kontrolėje. Tada žmogelis kitą nuomonę gaudavo iš įvairius triukšmus skleidžiančio radijo imtuvo, kuris transliavo kapitalistų mintis apie gyvenimą Sovietų Sąjungoje.

Laikai pasikeitė ir dabar įvairių nuomonių gali išgirsti laisviau. Ypač spaudoje. Todėl dabartinė valdžia, suprasdama masinės spaudos svarbą, nelabai patenkinta, kad žmonės reiškia kitą nuomonę. Kaip gi Utenoje? Imkime spaudą. Prieš Seimo ir Prezidento rinkimus pasirodė „PASAGA“ — rajono LDDP oficiozas. Pigus, vienos krypties laikraštėlis. Išrinkus reikiamus vyrus į valdžią, nustojo ejęs. Gal vėl „išlįs“ nauju pavidalu prieš rinkimus?

1874—1944 m.

Jis, išėjęs teisės mokslus, jis pateikė pasauliui nuskadavokatavo, negynė teisraiausios lietuvių tautos laismuose atskirų asmenų bylą. Jis gynė visos tautos bylą.

Drauge, su bendražygiais raiausios lietuvių tautos laismuose ieškinių ir laimėjo!

Kazys BINKIS, 1934 m.

Didžiausio tiražo „UTENIS“, matyt, irgi norėtų atspindėti abi puses. Tik, kiek suprantu, abi pusės sau vietos nori jeigu ne daugiau, tai bent po lygiai. Manychiau, kad tas nepatinka darbo partijai. Todėl ir daromi „žygiai“, kad „UTENIS“ keistų statusą, gal ir redaktorių bei kitus laikraščio darbuotojus. Kaip to įrodymas, rajono deputatų sesija (sausio 26 d.). Deputatas V. Vėlavičius, paragintas deputatų tarybos pirmininko A. Petriko ar kitų LDDP ideologų, bandė sukelti „UTENIO“ laikraščio problemą. Bet malonu, kad net ir iš kairiųjų pusės buvo pasakyta, kad kalti patys kairieji: nerąšote. Yra ir ten žmonių, kurie mano, kad „UTENYJE“ turėtų būti dvi skirtingos nuomonės. Dabartinio „UTENIO“ pats tiražas byloja apie jo populiarumą. Jeigu daugėja prenumeratorių, tai vadinasi žmonės juo pasitiki. Jeigu blogas „UTENIS“, tai „UTENOS ZINIAS“ užsisako. Pasirinkimas yra. O dėl „AUKSTAICIO“ taip sutarta tarp dešiniuosios mąstysenos žmonių: jis bus leidžiamas nereguliariai iš aukų. Kiekvieną kartą ruoš konkrečią partiją, aišku, išskyrus LDDP. Tegul būna Utenoje nors ir mažas, bet grynai dešinišysis laikraštis. Jis ne visiems priimtinas, bet jeigu demokratija — tai visiems vienodai mąstyti ir nereikia. Šį numerį ruošė tautininkų sąjungos Utenos rajono valdyba.

Vidmantas PIMPĖ

Tautininkai „nesensta“

Įsiregistravus LTS Utenos rajono valdybai, parūpo vėl, praėjus metams po lietuvių tautininkų suvažiavimo, peržvelgti mūsų krašto istorinės sąjungos būklę ir veiklą.

Per šiuos metus bendraminčių būrys išaugo daugiau kaip dvigubai: dabar vienija Utenos ir Tauragnų skyriuose 72 asmenis, o Antalgės, Vaikutėnų, Užpalių skyriai tik

kuriasi.

Praėjusių metų suvestinėje amžiaus vidurkis siekė beveik 43 metus. Pasirodo, laikas tautininkams įtakos nedaro. Per šiuos metus jie tik gerokai „pajauėjo“: dabar amžiaus vidurkis 39,7 metų.

Nors tautininkai — medikai dominuoja, lyginant su kitomis profesijomis: jų šešioliką, tačiau skaičiumi nu-

sileidžia kultūros darbuotojams ir mokytojams, kurių LTS Utenos valdyboje yra dvidešimt. Kitos profesijos: ūkininkai ir žemės ūkio darbuotojai — aštuoni, ekonomistai — keturi, energetikai — šeši, darbininkai — dešimt.

Dar vis nesiryžta įsijungti į tautininkų veiklą teisininkai, prekybininkai, biznieriiai. Utenos rajone lietuvių tautininkų išsilavinimas daugiausia spec. vidurinis ir aukštasis (atitinkamai 36 ir 30 žmonių, t. y. 92 proc.) su pradiniu ir viduriniu išsilavinimu — šeši asmenys.

Vyrų ir moterų santykis — kaip ir pernai — nedidelė vyrų persvara. Apie LTS veiklą retsykiais informuojame savo krašto žmones, o kas domėsis plačiau — prašom. Telefonai 55251, 72106. Geriausias būdas domėtis lietuvių tautininkų sąjungos darbais — įsijungti į jos veiklą. Kviečiame, laukiame.

Stasė MALINAUSKAITĖ
LTS Utenos valdybos sekretorė

